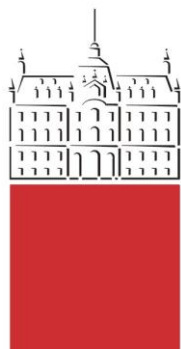

Univerza v Ljubljani
Fakulteta *za farmacijo*

NAVODILA - NOSEČNICE NA DELU

V skladu s Pravilnikom o varovanju zdravja pri delu nosečih delavk, delavk, ki so pred kratkim rodile ter doječih delavk (Uradni list RS, št. 82/03) morajo študentke v primeru nosečnosti ali dojenja ob vpisu ali kasneje med študijem o tem obvestiti študentski referat, ki nato skupaj s predstojnikom katedre določijo ukrepe s katerimi se bo zmanjšalo tveganje za zdravje študentk, ki so noseče, ali so pred kratkim rodile ali dojijo.

Definicije po pravilniku

- noseča delavka je vsaka noseča delavka, ki o svojem stanju z zdravniškim potrdilom obvesti delodajalca. Nosečnost se šteje od časa seznanitve delodajalca z nosečnostjo do poroda,
- delavka, ki je pred kratkim rodila, je tista delavka, ki je rodila pred manj kot 12 meseci in ki o svojem stanju z zdravniškim potrdilom obvesti delodajalca,
- doječa delavka tista delavka, ki doji otroka in ki o svojem stanju z zdravniškim potrdilom obvesti delodajalca.

SPLOŠNA PREPOVED IZPOSTAVLJENOSTI:

1. NOSEČA DELAVKA NE SME BITI IZPOSTAVLJENA NASLEDNJIM DEJAVNIKOM:

A) Fizikalnim dejavnikom:

- hiperbarični atmosferi (npr. potapljanje, zaprti prostori pod pritiskom)
- ionizirajočim sevanjem

B) Biološkim dejavnikom:

- toxoplazmi
- virusu rdečk, razen, če je bila ženska cepljena proti rdečkam

C) Kemičnim dejavnikom

Snovem, ki so označene z naslednjimi standardnimi opozorilnimi oznakami:

- lahko škoduje nerojenemu otroku (R61 oziroma H360)
- možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku (R63 oziroma H361)
- svincu in njegovim spojinam, ki se lahko absorbirajo v telesu

D) Delovnim pogojem

- rudarskim delom pod zemljo

2. DOJEČA DELAVKA IN DELAVKA, KI JE PRED KRATKIM RODILA, NE SME BITI IZPOSTAVLJENA NASLEDNJIM DEJAVNIKOM:

A) Fizikalnim dejavnikom

- odprtim virom ionizirajočih sevanj

B) Kemičnim dejavnikom

Snovem, ki so označene z naslednjimi standardnimi opozorilnimi oznakami:

- lahko škoduje zdravju dojenčka preko materinega mleka (R64 oziroma H362)
- svincu in njegovim spojinam, ki se lahko absorbirajo v telo

C) Delovnim pogojem

- rudarskim delom pod zemljo

OSTALE PREPOVEDI ZA NOSEČE DELAVKE, DELAVKE, KI JE PRED KRATKIM RODILE TER DOJEČE DELAVKE:

A) Fizikalnim dejavnikom:

- hrupu nad 80 dB (A)
- neionizirnemu sevanju, ki lahko povzroči škodo na plodu
- splošnim vibracijam nizkih frekvenc
- vibracijam, ki se prenašajo direktno na trebuh
- udarcem, nenadnim premikom
- ekstremnemu mrazu ali vročini

B) Biološkim dejavnikom:

Virusom:

- herpesvirusi: CMV, HSV, VZV
- parvovirus B19
- virus ošpic
- enterovirusi: Coxackie B virus, echovirus, poliovirus
- HIV 1 in HIV 2 virus
- virus limfocitnega horiomeningitisa
- hepatitis B virus, hepatitis C virus
- virus vakcinije
- virus črnih koz
- adenovirus
- virus zahodnega konjskega encefalomielitisa
- virus venezuelskega encefalomielitisa

Bakterijam:

- Treponema pallidum
- Mycobacterium tuberculosis
- Lysteria monocytogenes
- Campylobacter fetus
- Salmonella typhosa

Protozajem:

- Plasmodium spp.
- Tripanosoma cruzi

in vsem ostalim biološkim dejavnikom, ki se nahajajo v 2., 3. in 4. skupini Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu, Priloga III. (Uradni list RS, št. 04/02 in 39/05), ki lahko škodujejo noseči delavki in nerojenemu otroku.

C) Kemičnim dejavnikom:

a) snovem, ki so označene z naslednjimi standardnimi opozorilnimi oznakami:

- lahko povzroči dedne genetske okvare (R46 oziroma H340 in H341)
- možen rakotvoren učinek (R40 oziroma H351)
- lahko povzroči raka (R45 oziroma H350)
- nevarnost hudih okvar zdravja pri dolgotrajnejši izpostavljenosti (R48 oziroma H371, H372, H373)
- pri vdihavanju lahko povzroči raka (R49 oziroma H332)

b) proizvodnim procesom:

- proizvodnji auramina

- ki vključujejo izpostavljenost aromatskim policikličnim ogljikovodikom, prisotnim v premogovih sajah, katranu, smoli, dimu ali prahu
- ki vključujejo izpostavljenost prahu, dimu in aerosolom, ki nastajajo pri praženju in elektrolitskem prečiščevanju baker-nikljevih talin
- močno kisliniskim postopkom pridobivanja izopropilalkohola

c) živemu srebru in živosrebrovim spojinam,

d) zdravilom proti mitozii,

e) ogljikovemu monoksidu,

f) kemičnim dejavnikom z znano in nevarno absorpcijo preko kože.

D) Delovnim pogojem:

- premeščanju bremen, težjih od 5 kg
- delom, ki se opravljajo v izrazito nefiziološkem položaju telesa
- službenim potovanjem
- delom z velikimi psihičnimi obremenitvami, ki lahko škodujejo plodu

E) Organizaciji dela:

- nočno delo
- nadurno delo

V Ljubljani; 03.10.2011

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA FARMACIJO

Prof. dr. Borut Božič, dekan

Vir: Pravilnik o varovanju zdravja pri delu nosečih delavk, delavk, ki so pred kratkim rodile ter doječih delavk (Uradni list RS, št. 82/03)